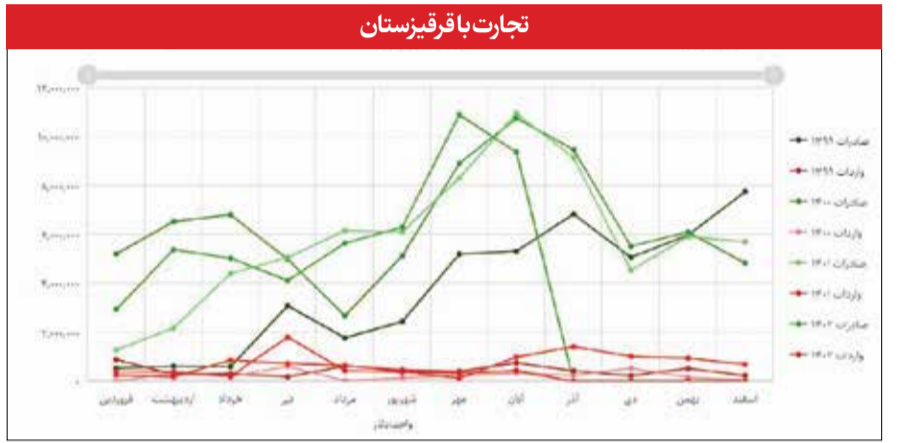
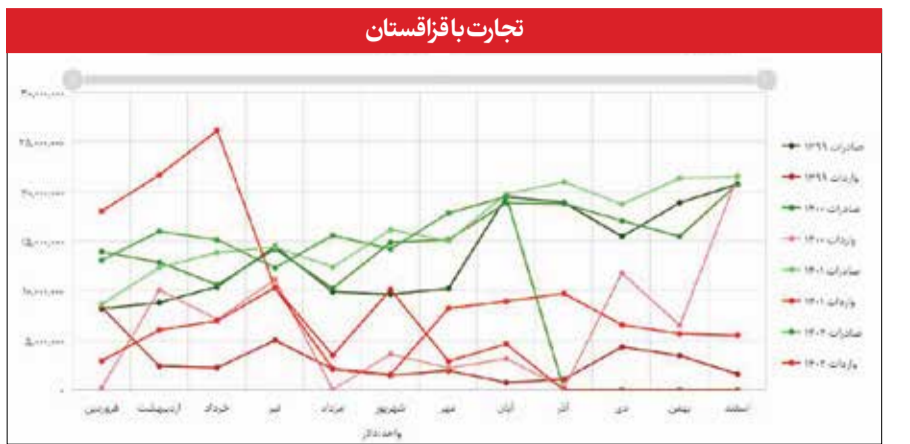
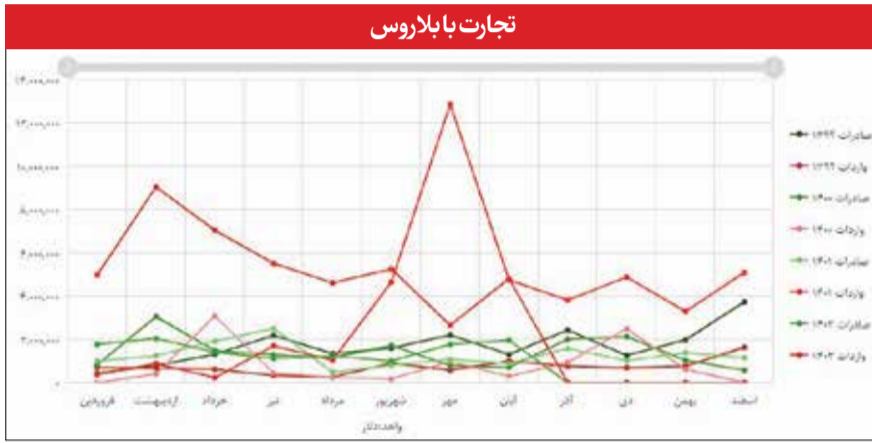
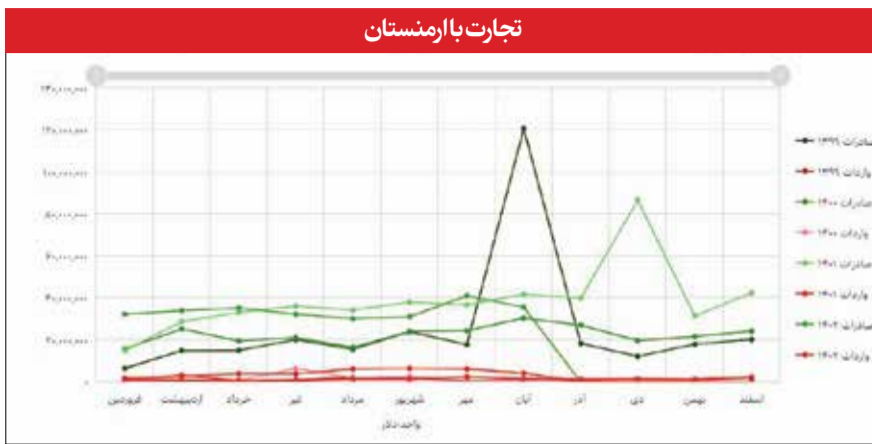

تولیدکنندگان توجه کنند

تجارت آزاد با کشورهای عضو اوراسیا برای برخی ها و به خصوص تولیدکنندگان نگرانی های را ایجاد کرده است اما باید به منتقدان و تولیدکنندگان گفت که سیاستگذار به تمام موضوعات توجه کرده است. براین اساس بخش عمده ای از نیازهای وارداتی محصولات غذایی ما نظیر گندم، جو، دانه های روغنی و محصولات خوراکی دام از این کشورها قابل تأمین است و این موافقت نامه می تواند تأثیر مثبتی بر تضمین امنیت غذایی کشورمان داشته باشد.

همچنین چالش رقابتی این موافقت نامه برای شرکت های ایرانی قابل مدیریت است چرا که توان تولیدی و فناوری شرکت های ایرانی و ظرفیت آنها در مقایسه با کشورهای طرف توافق در این موافقت نامه از وضعیت مطلوب تری برخوردار هستند. از سوی دیگر تولیدات داخلی ایران، تا زمانی که در معرض چالش های ناشی از رقابت با کالاهای خارجی قرار نگیرند رشد و ارتقای لازم را پیدا نمی کنند و این موافقت نامه در سطح مدیریت شده ای این چالش مثبت را برای شرکت های تولیدی و صادراتی فراهم می کند. به هر ترتیب هر فرصتی در درون خود چالش هایی را هم ایجاد می کند و موافقت نامه تجارت آزاد ایران و اوراسیا نیز شرکت های تولیدی و صادراتی ما را در معرض آزمون جدیدی قرار می دهد و آنها را واردار می کند به تلاش های خود برای غلبه بر چالش های ناشی از این موافقت نامه و ارتقای توان رقابتی خود در حد بازار اوراسیا اضافه کنند. برای اطمینان از اینکه امتیازات تعرفه ای و غیر تعرفه ای یک موافقت نامه فقط به کالاهای تولیدی و مبدأ کشور طرف توافق تعلق می گیرد، در تمامی موافقت نامه ها فصل یا ضمیمه مهمی به این بخش (قواعد مبدأ) اختصاص پیدا می کند. با صدور و ارائه گواهی مبدأ مختص هر موافقت نامه، در واقع امکان استفاده کالای کشور ثالث از مزایای موافقت نامه از بین خواهد رفت. در موافقت نامه ایران و اوراسیا محتوای داخلی کالا ۵۰ درصد تعیین شده است.

برای نخستین بار در ایران و بعد از موافقت مجلس شورای اسلامی صورت می گیرد

تجارت آزاد بین ایران و اتحادیه اوراسیا

تجارت

روز گذشته موافقت نامه تجارت آزاد بین ایران و اتحادیه اوراسیا پس از ۳۰ دور مذاکره در سن پترزبورگ روسیه امضا شد. این موافقت نامه اقتصاد ایران را به بازار ۳۸۸ میلیارد دلاری با جمعیت ۱۸۳ میلیون نفر و تولید ناخالص داخلی ۹۰۰ میلیارد دلار و همچنین رتبه اول در تولید نفت، رتبه دوم در تولید گاز و رتبه چهارم در تولید برق، وصل کرده است. این موافقت نامه که در تاریخ تجاری ایران بی سابقه بوده و با همت دولت سیزدهم به سرانجام رسیده است، برای اجرا و قانون شدن نیازمند تصویب در مجلس شورای اسلامی و همچنین مجالس پنج کشور عضو اتحادیه اوراسیا (بلاروس، قزاقستان، روسیه، قرقیزستان و ارمنستان) است. آنطور که پیش بینی شده، مفاد موافقت نامه تجارت آزاد بین ایران و اتحادیه اوراسیا در مجلس یازدهم و با فوریت مورد بررسی قرار خواهد گرفت. پس از نهایی شدن توافقنامه تجارت آزاد، ۸۷ درصد کد تعرفه کالاهای تجاری ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا صفر خواهد شد و افزایش مناسبات فیما بین، امکان استفاده حداکثری از پتانسیل و بازار بزرگ کشورهای اوراسیا را برای کشورمان فراهم خواهد آورد. این توافقنامه نخستین توافقنامه چند جانبه تجارت آزاد ایران است که پیش بینی می شود با اجرایی شدن آن تجارت ایران با کشورهای عضو این اتحادیه تا پنج سال آینده حداقل به ۲۰ میلیارد دلار برسد. این اتحادیه که به سرعت در حال امضای موافقت نامه های تجارت آزاد با قطب های اقتصادی آسیا است، می تواند مسیر روشنی را برای تجار و فعالان اقتصادی فراهم کند.

بعد از تشکیل اتحادیه اقتصادی اوراسیا در سال ۲۰۱۵ میلادی، بسیاری از کشورهای، تمایل خود را برای گسترش همکاری های اقتصادی و تجاری با این اتحادیه اعلام و مذاکرات را آغاز کرده اند. ایران نیز از سال ۱۳۹۴ مذاکرات خود را برای بررسی چگونگی گسترش رابطه تجاری و اقتصادی با اتحادیه مذکور آغاز کرد و تاکنون بیش از ۶ سال مذاکرات بین ایران و پنج کشور عضو اتحادیه اوراسیا در جریان بوده است. اولین مرحله مذاکرات در سال ۱۳۹۷ با امضای موافقت نامه تجارت ترجیحی به پایان رسید و در نتیجه آن توافق تجارت ترجیحی بین ایران و ۵ کشور اتحادیه اقتصادی اوراسیا توسط

تجارت با روسیه

مقامات طرفین و طی فرایند تصویب داخلی در کشورها منعقد شد که از ۵ آبان ۱۳۹۸ اجرایی شده است. پس از آن مذاکرات برای تبدیل این موافقت نامه به موافقت نامه تجارت آزاد آغاز شد. در طول سال های ۹۹ تا ۱۴۰۲ تیم مذاکراتی ایران به ریاست سازمان توسعه تجارت بیش از ۳۰ نشست مذاکراتی را با ۵ کشور اوراسیایی به انجام رساند. ۶ نشست از این ۳۰ نشست مذاکراتی به صورت حضوری و بقیه آن به صورت ویدیو کنفرانسی برگزار شده است. البته این را هم باید گفت که در جریان مذاکرات ۶ ساله مربوط به عقد موافقت نامه تجارت آزاد ایران و اوراسیا همواره نماینده بخش خصوصی یعنی اتاق ایران به مذاکرات دعوت شده و طرف مشورت دولت برای تنظیم جزئیات این توافق بوده و علاوه بر این از نظرات فعالان اقتصادی هم در جریان این مذاکرات بهره لازم برده شده است. رئیس سازمان توسعه تجارت در نشست پایانی مذاکرات برای موافقت نامه یاد شده (۲۸ دی ماه سال گذشته) با آندره اسلنپف، وزیر تجارت اتحادیه اقتصادی اوراسیا با تصمیم گیری در خصوص موارد باقی مانده در مذاکرات، به توافق نهایی رسیدند. لذا از دی ماه ۱۴۰۱ جلسات فرعی دیگری نیز برای تکمیل فهرست های کالایی و موارد مربوط به متن موافقت نامه برگزار شد که آخرین آن در مهر ماه ۱۴۰۲ بود. پس از آن دو طرف نسبت به انجام هماهنگی های

داخلی برای امضا و سپس تصویب آن اقدام کرده اند. عملکرد آماری موافقت نامه مذکور طی سال اول اجرایی شدن آن، افزایش ۸۲ درصدی صادرات در اقلام ترجیحی مشمول موافقت نامه را نسبت به زمان مشابه و بدون وجود موافقت نامه مذکور نشان

برخی از بخش های اقتصادی که به میزان زیادی تعرفه آنها تحت پوشش موافقت نامه قرار خواهد گرفت

گروه های کالایی	درصدی از تعرفه های گمرکی تحت پوشش موافقت نامه که برای صادرات ایران صفر خواهد شد
سنگ های قیمتی	۱۰۰
کفش	۱۰۰
اشیای هنری	۱۰۰
محصولات نباتی	۹۷
مصنوعات از سنگ، گچ، سیمان، سرامیک؛ شیشه	۹۷
فلزات معمولی و مصنوعات آنها	۹۵
محصولات معدنی	۹۵
ماشین آلات و وسایل مکانیکی؛ ادوات برقی	۹۴
خمیر چوب یا سایر مواد الیافی سلولزی؛ کاغذ یا مقوا	۹۴
چوب و اشیاء چوبی؛ زغال، چوب پنبه	۹۳
مواد نسجی و مصنوعات از این مواد	۹۱
محصولات صنایع غذایی؛ نوشابه ها، آبگون ها	۸۹
مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از این مواد	۸۲
وسایل نقلیه زمینی، هوایی، آبی و تجهیزات	۷۸
پوست خام؛ چرم؛ پوست های نرم و اشیاء ساخته شده از این مواد	۷۸
محصولات صنایع شیمیایی	۶۴

۳۰

میلیارد دلار

با توجه به واردات قابل ملاحظه اوراسیا و بویژه کشور روسیه از جهان، با انعقاد موافقت نامه تجارت آزاد فیما بین، پیش بینی می شود با افزایش سرمایه گذاری ها و تولیدات مشترک و فراهم آوردن زیرساخت های مناسب، تجارت فیما بین (بیش از ۳۰ میلیارد دلار) پیدا کند.

قبل از اجرای موافقت نامه هستیم. براین اساس می توان گفت که در دو تا سه سال اخیر با اجرایی شدن توافقنامه تجارت ترجیحی، حجم تجارت با کشورهای عضو اتحادیه اوراسیا دو برابر شده است.

افزایش صادرات صنعتی ایران

با توجه به واردات قابل ملاحظه اوراسیا و بویژه کشور روسیه از جهان، با انعقاد موافقت نامه تجارت آزاد فیما بین، پیش بینی می شود با افزایش سرمایه گذاری ها و تولیدات مشترک و فراهم آوردن زیرساخت های مناسب، تجارت فیما بین (بیش از ۳۰ میلیارد دلار) پیدا کند. براین اساس عمده اقلام واردات ایران از اوراسیا کالاهای اساسی از جمله غلات، گندم، ذرت دامی و... بوده (طی سال های گذشته حداقل ۷۰ درصد از تجارت فیما بین محصولات کشاورزی بوده است) ولی از تیر ماه سال ۱۴۰۱، کالاهای صنعتی با ارزش افزوده بالا وارد سبد صادراتی کشورمان به این اتحادیه شده و سهم محصولات صنعتی نیز در صادرات افزایش یافته است.

کارکردهای موافقت نامه های تجاری

کارشناسان در خصوص تجارت آزاد عنوان می کنند که عقد موافقت نامه های تجاری به عنوان ابزاری برای تسهیل تجارت با بازارهای هدف است که خوشبختانه در دستورکار سازمان توسعه تجارت قرار گرفته است. عقد موافقت نامه تجارت ترجیحی یا آزاد با بازارهای عمده صادراتی کشورمان با هدف کاهش هزینه صادرات صورت می گیرد و اکنون بیش از ۵۰ درصد از کل صادرات جهان از امتیاز توافق های تجاری بهره می برد. بدین جهت اهم کارکردهای عقد موافقت نامه های تجاری می توان در ۴ بخش تسهیل و کاهش هزینه های تجارت و افزایش صادرات غیر نفتی کشور، کاهش تعرفه های گمرکی، افزایش جذابیت های تجاری ایران برای تجار سایر کشورها و ایجاد مسیرها و سازکارهای ویژه برای تجارت اقلام راهبردی کشور برشمرد. آنها تأکید دارند که ایران ۲۷ سال است که درخواست الحاق خود را به سازمان جهانی تجارت ارائه کرده است ولی قدرت های بزرگ نمی توانند حضور مؤثر ایران را در حوزه های اقتصادی تحمل کنند. به همین جهت مانع الحاق ایران به سازمان جهانی تجارت شده اند. لذا این گونه موافقت نامه ها امکان تعامل سهل ایران را با تعدادی از شرکای ویژه برای تجارت اقلام فراهم می کند و جایگزین مناسبی برای بسترهای بین المللی مشابه آن محسوب می شود.

آغاز فصل تازه برای تجار ایرانی

عباس علی آبادی، وزیر صنعت، معدن و تجارت که به نمایندگی از جمهوری اسلامی ایران موافقت نامه تجارت آزاد با اوراسیا را امضا کرد، با تأکید بر اینکه فصل تازه ای برای صنعتگران و تجار ایرانی آغاز شده که از این طریق می توانند به بازاری بزرگ دسترسی پیدا کنند، گفت: بدون شک توسعه تجارت می تواند به روابط سیاسی و اجتماعی کشورها دوام و قوام ببخشد و برای گسترش روابط با اتحادیه اوراسیا که از جمله مهم ترین اجتماعات اقتصادی در همسایگی ماست، از سال ها پیش مذاکرات زیادی صورت گرفته که در حال حاضر شاهد به بار نشستن آن زحمات هستیم. او با اشاره به چالش های پیش روی تجار ایرانی خاطرنشان کرد: صنعتگران باید خود را برای رقابتی مفید و سازنده آماده کنند که می تواند توسعه دهنده فناوری و ظرفیت ها و توانایی ها باشد. در طول مدتی که ایران با اتحادیه موافقت نامه تجارت ترجیحی داشت، میزان مبادلات تجاری تا چند برابر افزایش پیدا کرد. این موافقت نامه همچنین فرصت خوبی برای تأمین نیازهای ایران فراهم می کند که در اتحادیه اوراسیا مزیت رقابتی دارند. ظرفیت های بسیار بالای ایران هم البته می تواند برای کشورهای اوراسیا جذاب باشد و برای صنعت گران ما فرصت بسیار خوبی است تا به بازاری دسترسی پیدا کنند که تشنه محصولات فناورانه ما هستند. وزیر صمت گفت: ایران این امتیاز را دارد که با محصولات حلال خود نیز با پنج کشور اتحادیه اوراسیا تجارت داشته باشد. کاظم جلالی، سفیر ایران در روسیه نیز پیش از این با بیان اینکه معمولاً مجالس پنج کشور عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا با سرعت موافقت نامه های مرتبط را به تصویب می رسانند، ابراز امیدواری کرد: این توافقنامه در مجلس شورای اسلامی با فوریت و در دوره کنونی فعالیت مجلس تصویب شود. او با اشاره به اینکه این توافقنامه در قالب لایحه ای از سوی دولت به مجلس شورای اسلامی تقدیم خواهد شد، تصریح کرد: به هر میزان که تصویب این توافقنامه با تأخیر همراه شود، کشور از مزایای این توافقنامه بی بهره خواهد بود.